

ΧΑΘΗΚΑΝ τα πρότυπα...

● Του Σάββα Κοσιάρη

Δημοσιογράφου-Αθλητικογράφου

Συνήθως εκτιμούμε κάτι, όταν το χάνουμε. Με αυτή την έννοια κάθε φορά που αντιμετωπίζουμε προβλήματα συμπεριφοράς στα γήπεδα ανακαλύπτουμε ότι χάσαμε τις αρχές και αξίες του αθλητισμού κι αρχίζουμε το ψάξιμό τους! Οι αρχές και αξίες όμως ήταν και είναι πάντα εδώ. Μπροστά μας, δίπλα μας, σε κάθε στιγμή ενέργειας του αθλητισμού στην όμορφη μορφή. Αυτοί που χανόμαστε είμαστε εμείς! Αυτοί που απομακρύνονται είναι όσοι εμπλέκονται στο χώρο του αθλητισμού και πολύ περισσότερο εκείνοι που έχουν σημαντικότερο ρόλο από τους άλλους. Όπως για παράδειγμα οι αθλητές, οι διαιτητές, οι παράγοντες...

Με αφορμή λοιπόν το γεγονός ότι η μπάλα στήθηκε ξανά στο κέντρο του γηπέδου για την έναρξη της νέας ποδοσφαιρικής περιόδου 2011-2012, θυμίζουμε την υποχρέωσή μας για το τίμιο παιχνίδι, θυμίζουμε και κύπριους παίκτες οι οποίοι υπήρξαν πρότυπα συμπεριφοράς. Πρότυπα που δυστυχώς, σήμερα σπανίζουν. Αφού σπανίζουν και οι κύπριοι παίκτες!

Το Συμβούλιο της Ευρώπης

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 το Συμβούλιο της Ευρώπης κατέληξε σε μια σειρά κειμένων μέσα από τα οποία περιγράφεται η συμπεριφορά που κάθε μέρος και μέλος του αθλητισμού πρέπει να έχει. Από τότε υιοθετήθηκε και ο Κώδικας Αθλητικής Δεοντολογίας ο οποίος ερμηνεύει και την έννοια του τίμιου παιχνιδιού (το οποίο τίμιο παιχνίδι επικαλούμαστε με την πρώτη ευκαιρία με μια επίπλαστη προσέγγιση). Σύμφωνα λοιπόν με τον Κώδικα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το τίμιο παιχνίδι είναι κάτι πολύ πιο πέρα από το να παίζει κανείς σύμφωνα με τους κανόνες. Το τίμιο

Ο Κώστας Παναγιώτου της Ομόνοιας (που διακρίνεται ανάμεσα στους παλιούς άσους Αντρέα Στυλιανού και Πανίκο Κρυστάλλη) πρόσφερε αθόρυβα τα μέγιστα στην Ομόνοια και το κυπριακό ποδόσφαιρο. Σήμερα θα μπορούσε να καθοδηγήσει με τη συμπεριφορά του στα γήπεδα τους οπαδούς

παιχνίδι ορίζεται ως τρόπος σκέψης και όχι απλά ως τρόπος συμπεριφοράς. Ενσωματώνει τις έννοιες της φιλίας, του σεβασμού προς τους άλλους και του να παίζει κανείς πάντα με το σωστό πνεύμα.

Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο ρόλο που οι αθλητές διαδραματίζουν στην επικράτηση του φιλάθλου πνεύματος στα παιχνίδια, υποδεικνύοντας την ευθύνη όσων έχουν φτάσει σε άριστες αθλητικές επιδόσεις και έχουν αποκτήσει φήμη, τους οποίους χαρακτηρίζει «Υποδείγματα Ρόλου Συμπεριφοράς». Τέτοιους αθλητές παράγει ασφαλώς και το ποδόσφαιρο λόγω της μαζικότητας και της επιρροής που ασκεί. Την ανάγκη σωστής συμπεριφοράς των ποδοσφαιριστών, ιδιαίτερα των προβεβλημένων, επισημαίνουν διαρκώς τόσο η ΦΙΦΑ όσο και η ΟΥΕΦΑ. Με σειρά οδηγιών και παραινέσεων αλλά και κανονισμών προσπαθεί να υποδείξει (και να επιβάλει) αυτή τη συμπεριφορά.

Κίνητρα ήθους

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο εντάχθηκαν εδώ και χρόνια και τα κίνητρα ήθους. Βραβεύσεις και διακρίσεις σε συλλογικό αλλά και ατομικό επίπεδο, πρεσβευτές τίμιου παιχνιδιού κλπ. Τέτοια κίνητρα λειτουργούν και στον τόπο μας αναγνωρίζοντας το ρόλο που οι ποδοσφαιριστές πρότυπα μπορούν να διαδραματίσουν στην ανάλογη συμπεριφορά των

οπαδών και των φιλάθλων γενικά. Κι ευτυχίσαμε πραγματικά να έχουμε ποδοσφαιριστές υποδείγματα η παρουσία και συμπεριφορά των οποίων στις εκάστοτε εποχές έγινε σεβαστή από το σύνολο των οπαδών. Αλλά και που παράλληλα ενέπνευσε και καθοδηγήσει σωστά τις μάζες.

Πολύ πριν από τη δεκαετία του 1970, όταν άρχισε η Ένωση Αθλητικογράφων Κύπρου να τιμά και να προβάλλει τους ποδοσφαιριστές ήθους, κοσμούσαν τον ποδοσφαιρικό μας χώρο αθλητές με προσωπικότητα και ήθος. Αθλητές που απέκτησαν τη φήμη όπως τη σημειώνει το Συμβούλιο της Ευρώπης μέσα από τις αγωνιστικές ικανότητές τους αλλά και που ήταν υποδείγματα συμπεριφοράς.

Η παρουσία τους λειτουργούσε θετικά όχι μόνο μέσα στα γήπεδα αλλά και έξω από αυτά. Στο δρόμο, στη γειτονιά, στην κοινότητα, στην καθημερινότητα. Ήταν άνθρωποι που ο κάθε απλός οπαδός και φιλάθλος αναγνώριζε αλλά και που μπορούσε να θεωρήσει δικούς του ανθρώπους, φίλους του. Και τους οποίους από σεβασμό και μόνο θα μπορούσε να υπακούσει στην όποια παρότρυνσή τους.

Σε άλλες εποχές

Είναι μια πλειάδα ποδοσφαιριστών που θα μπορούσαμε να παραθέσουμε από τη δεκαετία του 1960 μέχρι και το τέλος σχεδόν του 1990, όταν άρχισε να φθίνει η παρουσία των μεγάλων άσων του Κυπριακού ποδοσφαίρου και των Κυριών στη συμπεριφορά. Να υπενθυμίσουμε μερικά από τα αυτά τα πρότυπα η αξία των οποίων αντέχει διαχρονικά. Κώστας Παναγιώτου (Ομόνοια), Πανίκος Ιακώβου (Ανόρθωση), Πανίκος Ευθυμιάδης (Ολυμπιακός), Ανδρέας Κανάρης (Ομόνοια), Στεφανής Μιχαήλ (ΑΠΟΕΛ), Φοίβος Βραχίμης (Ανόρθωση), Δημήτρης Οικονόμου (ΕΝΠ), Στέφανος Λυσάνδρου (Ανόρθωση), Οδυσσέας Αθάνατος (ΑΠΟΕΛ), Κλείτος Ερωτοκρίτου (Ομόνοια), Νίκος Πασπαλής (ΑΠΟΠ), Μάκης Αλκιβιάδης (ΕΠΑ), Μελής Μενελάου (ΑΠΟΕΛ), Λάκης Λάμπρου (ΠΟΛ), Κώστας Τσιερκέζος (ΕΝΠ), Ευαγόρας Χριστοφή (Ομόνοια), Τάσος Ζουβάνης (ΕΝΠ), Γιάννος Ιωάννου (ΑΠΟΕΛ), Πανίκος Ορφανίδης (ΑΕΛ), Γιαννάκης Γιαγκουδάκης (Απόλλων), Χρίστος Κολιαντρής (ΑΕΛ)... Είναι και πολλοί άλλοι που θα μπορούσαν να αναφερθούν και οι οποίοι με τη συμπεριφορά τους βοήθησαν το τίμιο παιχνίδι, χωρίς στην εποχή τους να υπήρχαν τα σημερινά κίνητρα. Εκδήλωναν μια αυθεντική, ειλικρινή συμπεριφορά ήθους.

Η απουσία τους

Αυτά τα φιλικά, δικά μας υποδείγματα και πρότυπα ποδοσφαιριστών σήμερα δεν υπάρχουν,

Ο Στεφανής Μιχαήλ του ΑΠΟΕΛ ο οποίος τιμήθηκε το 1977 από την ΕΑΚ για το ήθος του, μαζί με τον συμπαίκτη του Γιώργο Παντζιάρη. Σήμερα δεν υπάρχουν τέτοιοι παίκτες οι οποίοι να εμπνέουν και να καθοδηγούν τους οπαδούς

Ο Γιάννος Ιωάννου παραλαμβάνει το έπαθλο ήθους από τον πρώην πρόεδρο του ΚΟΑ Κυριάκο Νεοκλέους, στην παρουσία πρώην μέλους του ΔΣ της ΕΑΚ Λούκα Τερεζόπουλου. Υπάρχουν σήμερα τέτοιοι παίκτες πρότυπα;

γιατί απλά δεν αγωνίζονται πια και πολλοί Κύπριοι ποδοσφαιριστές στα Κυπριακά γήπεδα! Σε ένα πρωτάθλημα το οποίο έχει κατακλυστεί από ξένους ποδοσφαιριστές η σχέση των φιλάθλων προς τους αγωνιζόμενους παίκτες έχει μοιραία αποξενωθεί.

Ποιος ποδοσφαιριστής σήμερα μπορεί να επιβληθεί, όχι με την αγωνιστική αλλά με τη συνολική συμπεριφορά του στο σύνολο των οπαδών και φιλάθλων; Ποιος ποδοσφαιριστής σήμερα μπορεί να προκαλέσει άνετα και αυθόρμητα το χειροκρότημα των οπαδών της άλλης ομάδας, όπως το προκαλούσε για παράδειγμα ο Γιάννος Ιωάννου και ο Ανδρέας Κανάρης; Και ποιος ποδοσφαιριστής από τους σημερινούς μπορεί να βγει στο δρόμο, στη γειτονιά, να τύχει αναγνώρισης αλλά και να εμπνεύσει, να καθοδηγήσει τους οπαδούς; Ποιος στα αλήθεια μπορεί να μιλήσει στη γλώσσα των οπαδών και να τον υπακούσουν; (Εδώ δυσκολευόμαστε να ακούσουμε σε πολλούς αγώνες, φράσεις ελληνικές στο γήπεδο!).

Η απουσία σήμερα των δικών μας υποδειγμάτων συμπεριφοράς, στερεί την συνολική προσπάθεια αντιμετώπισης των άσχημων γεγονότων στα γήπεδά μας από ένα ειλικρινή σύμμαχο. ■